הלכה · משנה תורה · מפרשים · שער המלך · ספר שופטים

שער המלך על משנה תורה, הלכות סנהדרין והעונשין המסורין להם

רבי יצחק נוניס בילמונטי

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

שער המלך על משנה תורה, הלכות סנהדרין והעונשין המסורין להם

רבי יצחק נוניס בילמונטי

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/שער-המלך-על-משנה-תורה-הלכות-סנהדרין-והעונשין-המסורין-להם/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק טו 4
הלכה ט 4
פרק טז 4
הלכה ו 4

פרק טו

הלכה ט

אין תולין על אילן כו'. עיין במה שכתב מרן ובמ"ש פרק ג' מהלכות אישות הלכה ג':

פרק טז

הלכה ו

אין צריך שני עדים במלקות אלא בשעת מעשה אבל באיסור עצמו בעד אחד הוחזק כיצד אמר עד אחד כו' גרושה או זונה אשה זאת ואכל או בעל לוקה. תמיה מלתא דכיון דקי"ל הלכה כרבא כמ"ש רבינו פרק כ"ד מהלכות אישות אין עד אחד נאמן לומר בן גרושה הוא משום דהו"ל דבר שבערוה כדמוכח בהדיא בפ' האומר דס"ה וכן כתב הריטב"א ז"ל שם:

וראיתי להר"ב מח"א ז"ל בהל' עדות סימן י"ג שכתב וז"ל והיה נראה ליישב לדעת הרמב"ם דשנייא היא באומר בן גרושה שכבר נישאת לכהן והויא ערוה עליו וכן נמי בנה הוי בן הערוה אבל כל שלא נשאת לכהן עדיין אין הגרושה שם ערוה עליו אלא הרי היא כשאר פנויות שאינה נקראת ערוה אלא לאחר שתנשא לכהן א"ד יע"ש ולדידי אכתי ק' מתני' דלעיל דתנן נשבית ופדיתיה בין שהיא קטנה בין שהיא גדולה אינו נאמן וליכא למימר דהתם מיירי נמי בשכבר נשאת לכהן ובא לעשותה ערוה עליו שהרי פריך התם בגמ' מ"ש רישא ומ"ש סיפא דסיפא נמי בידו להשיאה לחלל ע"ש ופשיטא ודאי דלענין ע"א נאמן באיסורין לא גרע האב משאר ע"א דעלמא וכמ"ש רבינו בפ' י"א מה' עדות דע"א נאמן באיסורין בין פסולים בין כשרים וכדאיתא בהדיא בת"כ גבי או הודע אליו חטאתו ע"ש ואולי נאמר דההיא מתני' מיירי כשהיא מכחישתו וכן צ"ל ע"כ לאביי דס"ל דע"א נאמן לומר בן גרושה הוא דלא תיקשי לי' הך מתני' ומ"מ תמיה מלתא על רבינו שכתב בפ"ט מה' אישות משנה זו כצורתה ולא פי' דה"ד במכחישתו ועדיין צ"ע:

עוד הקשה הרב הנזכר למ"ש רבינו דכל שהוחזק האיסור ע"פ עד אחד ה"ז לוקה מההיא סוגיא דלעיל דאמר ר"ח נאמן אדם לומר בני זה בן י"ג שנה לנדרים ולהקדשות אבל לא למכות ועונשין ומשמע דאיירי בשהעיד כן קודם המעשה ותי' דהתם מיירי במכחישו קודם שעבר עכ"ל (שצא) ודבריו תמוהים דאי במכחישו אפילו לנדרים נמי אינו נאמן דע"א בהכחשה לאו כלום הוא גם מ"ש דמשמע דאיירי בשהעיד כן קודם המעשה לא ידעתי איך אישתמט מניה מ"ש התוס' בד"ה בני זה וז"ל וי"ל דאיירי הכא שאביו העיד שכבר עבר שנה או שנתים דאכל בנו חלב או בא על הערוה והיה גדול כשעשה את

העבירה כו' ומוהרי"מט ז"ל שם בחי' נתקשה בדבריהם דמי דחקם בכך והיו יכולים לפרש שהוחזק בגדול ע"פ אביו ואחר כך בא על הערוה בפני עדים ולא באו עד לאחר זמן שאפילו אם נמצאו לו סימנים דלמא השתא הוא דגדל ותירץ דה"ט דא"כ אפי' למכות ולעונשים יהא נאמן כיון דבשעה שהעיד עדיין לא נתחייב מיתה וכמ"ש רבינו ז"ל יע"ש ולפ"ז צ"ל דההיא דר"ח דקאמר דאין סוקלין על ידו מיירי נמי בכה"ג כשהעיד האב אחר שבאו עליה ואיירי נמי כגון שיצא עליו קול שנתקדשה והתרו בו העדים מחמת קול זה ולא חשיב התראת ס' משום דאגלאי מלתא למפרע כמ"ש מוהרי"מט שם כנ"ל:

מעשה חושב (**שצא**) ודבריו תמוהים דאי במכחישו אפילו לנדרים נמי אינו נאמן כו'. אולי י"ל דאע"ג דאמרינן ע"א בהכחשה לאו כלום הוא היינו דוקא במכחישו גדול אבל לא במכחישו קטן והכא לפ"ד הרב מח"א מיירי במכחישו קודם שעבר הכחשתו לאו כלום הוא דלדבריו קטן הוא ואין בהכחשת קטן כלום (כעין דאמרינן ביבמות גבי גר דאמר נתגיירתי בלא עדים דא"ל ר"י לדבריך גוי אתה ואין עדות לגוי) דאי גדול הוא ממילא נדרו נדר והקדשו הקדש מש"ה האב נאמן ויפה תירץ הרב הנ"ל אבל מ"מ לענין עונשין לא מהני עדותו כיון דמכחיש ואומר דעדיין קטן הוא עכ"פ לא מקבל התראה כיון דאמר בפירוש דאינו בר עונשין. אבל למ"ש התוס' קדושין דף ס"ג ע"ב ד"ה בני זה שמביא המחבר להלן דמכות היינו מכות מרדות וא"כ כיון דא"צ התראה למכות מרדות מ"ט אין האב נאמן כיון דהכחשת הקטן אינה כלום אבל רש"י לא פירש כן וי"ל דהרמב"ם נמי פי' כרש"י אבל לישנא דאינו נאמן למכות ולעונשין לא משמע הכי דהא באמת נאמן אלא דהתראה לא מהני וק"ל: